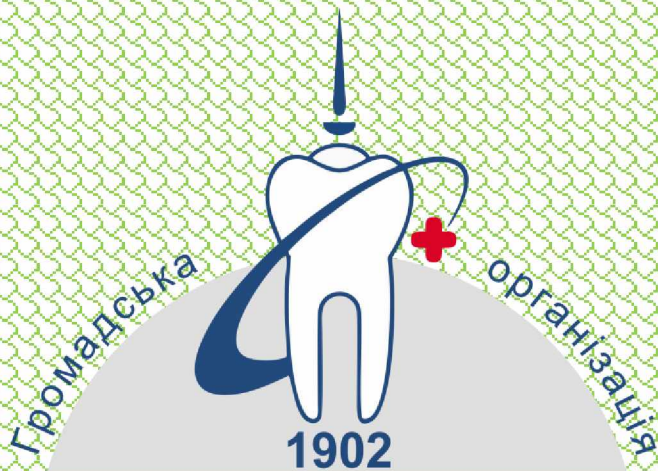

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ГО «ХАРКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АСОЦІАЦІЇ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СТОМАТОЛОГІЧНОЇ
ОСВІТИ, НАУКИ ТА
ПРАКТИКИ

Харків 2021

ХАРКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ

АСОЦІАЦІЇ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ГО «ХАРКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ АСОЦІАЦІЇ
СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»

***СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ПРАКТИКИ***

Збірник наукових праць

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»
Харків, 16-17 квітня 2021 р.**

Харків
2021

Редакційна колегія: проф. М.А. Георгіянц, проф. М.В. Маркова,
д.мед.н. А.Ю. Ніконов (відповідальний редактор), доц. А.М. Каафарані,
доц. К.В. Жуков (відповідальний секретар), проф. Є.М. Рябоконт,
ас. Б.Г. Бурцев (технічний секретар)

Рецензент: професор Г.П. Рузін – професор каф. хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії Харківського національного медичного університету; професор В.І. Гризодуб – зав. каф. ортопедичної стоматології № 1 Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України.

Сучасні тенденції та перспективи розвитку стоматологічної освіти, науки та практики: Зб. науч. праць. – Харків: ФОП Бровін О.В., 2021. – 132 с.

Автори виражають подяку за допомогу в публікації збірки ГО «Харківське обласне відділення Асоціації стоматологів України» (Президент – професор Є.М. Рябоконт)

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 7.67. Тир. 200 прим. Зам. № 381-21.
Підписано до друку 17.06.2021. Папір офсетний.

Надруковано з макету замовника у ФОП Бровін О.В.
61022, м. Харків, вул. Трінклера, 2, корп.1, к.19. Т. (066) 822-71-30
Свідоцтво про внесення суб'єкта до Державного реєстру
видавців та виготовників видавничої продукції серія ДК 3587 від 23.09.09 р.

СТИЛЬ®
ИЗДАТ
ТИПОГРАФІЯ
www.stil-izdat.com

Соколова І.І., Герман С.І., Томіліна Т.В., Савельєва Н.М., Марковська І.В., Скидан К.В. Досвід використання дистанційних технологій на етапі післядипломної освіти	92
Старікова С.Л., Куцевляк В.І., Старіков В.В. Дослідження біосумісності Nd-Fe-B магнітів.....	94
Сулим Ю.В., Петришин О.А. Використання стоматологічних плівок для контрольованого введення лікарських засобів при лікуванні пародонтитів.....	96
Ткаченко П.І., Лохматова Н.М., Білоконь С.О., Доленко О.Б., Попело Ю.В., Коротич Н.М., Резвіна К.Ю. Особливості формування етико-деонтологічних аспектів при вивченні дитячої хірургічної стоматології.....	98
Федун І.Р., Фурдичко А.І., Ільчишин М.П., Личковська О.Л., Пасічник М.А. Результати лікування патологій пародонту у наркозалежних хворих.....	100
Янішен І.В., Кричка Н.В., Перешивайлова І.О., Погоріла А.В., Куліш С.А. Формування професійної компетентності у майбутніх лікарів-стоматологів.....	101
Янішен І.В., Куліш С.А., Масловський О.С., Кричка Н.В. Нова безакрилова пластмаса для базисів знімних протезів	103
Янішен І.В., Перешивайлова І.О., Дюдіна І.Л., Томілін В.Г., Погоріла А.В. Підвищення якості навчання в медичних вузах.....	105
Янішен І.В., Сідорова О.В., Бережна О.О. Оцінка якості ортопедичного лікування незнімними конструкціями зубних протезів.....	107
Янішен І.В., Ярина І.М., Федотова О.Л., Погоріла А.В., Салія Л.Г. Залежність глибини проникнення відбиткового силіконового матеріалу в зубоясенну борозну від методу отримання анатомічного відбитка	109
Янужис Г., Печкус Р. Рациональное использование средств индивидуальной защиты в работе стоматолога во время пандемии covid-19	111
Altunina S.V. Methodological aspects of teaching of orthodontics.....	113
Lisova I., Rosiiskii P., Taravnesh Sh., Lysenko V., Bondarenko M. Analysis of complications when conducting dental implantation.....	115
Lisova I., Tkach T. Complications prevention for patients with soft tissue injuries of maxillofacial area.....	116
Lisova I., Tkach T., Hasanova G., Romanenko O., Bodnaruk Y., Leonetch N., Vorontsov M., Vasilchenko L. Introduction of interactive technologies in postgraduate education trainings for dentists.....	118
Lisova I., Hasanova G., Tkach T. Clinical and morphological features of saliva glands tumors for children	119
Maksymenko A.I. Caries risk assessment of permanent teeth in children.....	121
Sergeieva A.V., Timokhina T.O., Sergeieva I.E., Khrol N.S. Indices of the local immune response in chronic periodontitis in the supracontact areas.....	122
Sheshukova O.V., Kuz I.O., Bauman S.S. Analysis of interleukin-18, -1 β , -10 levels in the oral fluid and the expression level of ikba in children with chronic catarrhal gingivitis and somatic diseases	124
Telishevskaya U., Telishevskaya O. Evaluation of ultrasonography in the diagnosis and treatment monitoring of temporomandibular disorders. Case report	126
Voropaieva L.V., Kriuchko A.I., MD, Zhdanova N.O. Experience of distance learning in english-speaking students.....	128
ЗМІСТ.....	130

Серед найпоширеніших патологій у наркозалежних це: нефропатії, респіраторні захворювання, цироз печінки, захворювання серцево-судинної системи (інфекційний ендокардит), хірургічна патологія (некротизуючий фасціт), вірусні гепатити, ВІЛ/СНІД, туберкульоз) [3].

Серед стоматологічних захворювань у наркозалежних хворих найбільшу частку займають каріозні та некаріозні ураження твердих тканин зубів. Також, в узалежнених осіб діагностують велику кількість захворювань пародонту, тяжкого перебігу, особливо серед осіб молодого віку [4]. Проте, існує ще багато невирішених питань, щодо стоматологічних проявів, які є наслідком вживання наркотиків, а також дуже мало приділяється уваги саме надання стоматологічної допомоги цій когорті населення.

Мета: дослідити особливості лікування генералізованого пародонтиту у наркозалежних хворих.

Об'єкти та методи. У дослідженні брали участь 14 наркозалежних пацієнтів хворих на генералізований пародонтит початкового та I ступеня (ГП), чоловічої та жіночої статі, віком від 18 до 45 років. У схему лікування ГП у наркозалежних хворих окрім базової терапії було включено препарати: „Квертин”, „Намацит” та ополіскувач „Хегос Dentaид”. Результати лікування оцінювали через 14 діб, за допомогою результатів індексів: Грін-Вермільйона (ОНІ-S), папілярно-маргінально-альвеолярного індексу (РМА) та пародонтального індексу Russel (ПІ).

Результати дослідження. У результаті застосування запропонованого лікувально-профілактичного комплексу при терапії наркозалежних пацієнтів хворих на ГП, спостерігали позитивну динаміку клінічних показників, а саме: покращення гігієнічного стану порожнини рота та зменшення ознак запалення.

Внаслідок проведеного лікування у наркозалежних пацієнтів спостерігали суттєве зниження значення індексу гігієни ОНІ-S у 1,9 раза (з $2,21 \pm 0,17$ бала до $1,19 \pm 0,08$ бала при $p < 0,05$), РМА у 2,5 раза ($50,0 \pm 1,0$ % до $20,7 \pm 0,6$ % при $p < 0,05$) та ПІ у 1,8 раза ($1,45 \pm 0,08$ бала до $0,82 \pm 0,08$ бала при $p < 0,05$).

Висновки. Виражена позитивна динаміка клінічних показників (РМА, ОНІ-S, ПІ) в наслідок проведеної терапії наркозалежних хворих на ГП, вказує високу ефективність запропонованого лікувально-профілактичного комплексу.

Література: 1 ДУ Український медичний та моніторинговий центр з алкоголю та наркотиків МОЗ України. Україна: огляд наркоситуації в країні (на даних 2019 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.umtmdca.org.ua/attachments/article/86/> Кіріленко Ф.О. Сучасний стан незаконного обігу наркотичних засобів в Україні / Ф.О. Кіріленко // Актуальні проблеми права: теорія і практика. – 2017. – № 33. – С. 119-130. 4 Хірургічні ускладнення ін'єкційної наркоманії: проблеми та особливості лікування : монографія / І.Д. Герич, А.Г. Іфтодій, О.В. Більцан. – Чернівці: Букрек, 2015. – 488 с. 5 Федун І. Р. Особливості клініки та лікування захворювань пародонту у наркозалежних хворих : автореф. дис. канд. мед. наук : спец. 14.01.22 / І.Р. Федун. – Львів : ЛНМУ, 2019. – 20 с.

УДК 378:616.31-053.82:378.14/.6

**Янішен І.В., Кричка Н.В., Перешивайлова І.О., Погоріла А.В., Куліш С.А.
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ
ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ**

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

Впровадження та застосування новітніх інформаційних технологій у навчальний процес є одним з напрямків розвитку вищої освіти. На сьогоднішній день

інформаційні технології набули глобального характеру [1,3,5,7]. Все це відбувається завдяки вдосконаленню комп'ютерної техніки, програмного забезпечення, створенню автоматизованих систем обробки інформації, електронних баз даних, складних аналітичних і експертних систем [2,4,6,8]. При цьому ряд сфер життєдіяльності людини – економіка, політика, наука, освіта без використання інформаційних технологій стають неможливими [9,11,13]. Потрібно відмітити, якщо раніше всі наукові і навчальні інновації були у виданих книгах і журналах, то зараз їх набагато швидше і простіше використати в електронних книгах, які розміщені на відповідних інтернет-сайтах [10,12,14]. З появою мережі Інтернет, яка забезпечує доступ до інформаційних ресурсів в реальному режимі часу, відбулися значні зміни в системі навчальних комунікацій. Завдяки мережі Інтернет створені умови не тільки для доступу студентів, викладачів, учених до наукових видань, але й до різних баз даних. Зараз на спеціалізованих сайтах розміщені найбільші об'єми різноманітної наукової інформації. Ми сьогодні рекомендуємо студентам під час підготовки до ліцензійного іспиту «Крок-2» детальну інформацію про банки тестових завдань, процедуру іспиту, регламент можна отримати на сайті: www.testcentr.jrg.ua.

Це в свою чергу робить інформаційне середовище навчання та науки об'ємніше, багатше. Для використання інформаційних технологій викладачам зовсім не обов'язково знати відповідні мови програмування, вміти складати власні програми, знати принципи побудови і дії персональних комп'ютерів. Досконале знання свого предмету та методики використання програмного продукту є головним.

Мета – підвищення якості підготовки майбутніх фахівців у процесі вивчення ортопедичної стоматології.

На кафедрі ортопедичної стоматології Харківського національного медичного університету широко використовується під час лекцій та практичних занять мультимедійні презентації. Це дає змогу підключити до засвоєння візуальні механізми сприйняття. Наявність тексту лекцій в електронному вигляді, до якого студенти мають доступ в будь-який час, дає змогу відійти від традиційної системи викладання.

Нашим завданням було сформувати у студентів стоматологічного факультету знання, вміння та навички, які необхідні для майбутніх лікарів–стоматологів, сприяти засвоєнню теоретичних засад процесу виготовлення різних ортопедичних конструкцій, а також зрозуміти складний теоретичний матеріал навчальних підручників та посібників.

Необхідність використання мультимедійних презентацій з ортопедичної стоматології зумовлена: підвищенням наочності матеріалу та полегшення його сприйняття завдяки чіткому поданню навчальної інформації; можливістю продемонструвати детально клінічні і лабораторні етапи виготовлення ортопедичних конструкцій; можливістю продемонструвати розробку та впровадження сучасних ортопедичних конструкцій; розширенням та поглиблення змісту навчання з дисципліни, що вивчається.

У висвітленні навчального матеріалу з ортопедичної стоматології важливе значення має виділення основних ідей презентації. Для досягнення мети основною вимогою до викладача є ентузіазм. Саме поставлена мета визначає вибір методів навчання, які дають змогу швидше її досягти на заняттях.

Висновок. Із розглянутих аспектів можна зробити висновки, що пробле-

ми, які постали перед вузом, пов'язані з використанням сучасних інформаційних технологій вимагають вирішення цілого комплексу завдань. Використання сучасних інформаційних технологій у практиці університетської освіти у свою чергу сприятиме підвищенню якості підготовки фахівців та підвищенню інформаційної культури викладачів вищої школи.

Література: 1. Брига Т. Р. Інтерактивне навчання як форма організації пізнавальної діяльності / Т. Р. Брига // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців : методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. / Редкол. : І. А. Зязюн (голова) та ін. — К. ; Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2010. — Випуск 26. — С. 237—242. 2. Доценко В. І. Інформаційно-комп'ютерні технології як засіб підвищення ефективності навчально-пізнавальної діяльності студентів / В. І. Доценко, Ю. П. Ткаченко // Інноваційні освітні технології у підготовці медичних кадрів. — Полтава, 2010. — С. 59—61. 3. Головченко С.Г. Совершенствование образовательных технологий профессиональной подготовки врачей стоматологов / С.Г. Головченко, Л.Н. Денисенко, Ю.М. Федотова // Фундаментальные исследования. 2014. № 10, ч. 6. С. 1085—1088. 4. Дудік О.П. Використання інтерактивних методів навчання на практичних заняттях у студентів стоматологічного факультету / О.П.Дудік, Н.В. Драчук // Тези доповідей навчально-методичної конференції «Шляхи удосконалення навчального процесу і необхідність впровадження нових підходів у роботі кафедр медичного університету в сучасних умовах» (м.Вінниця, 26 лютого 2014 р.). — Вінниця, 2014. — С.69-70. 5. Дусик А.В. Сучасні підходи в медичній освіті / А.В. Дусик, Г.В. Троян //Тези доповідей навчально-методичної конференції «Шляхи удосконалення навчального процесу і необхідність впровадження нових підходів у роботі кафедр медичного університету в сучасних умовах» (м.Вінниця, 26 лютого 2014 р.). — Вінниця, 2014. 6. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (Редакція станом на 1.07.2014) // zakon.Rada.gov.ua 7. Ковальчук Л.Я. Прогнозування запитів майбутнього – важлива складова у плануванні навчального процесу / Л.Я.Ковальчук // Матеріали 10 ювіл. Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. уч., 18-19 квіт. 2013 р. – Тернопіль, 2013.- Ч. 1. – С. 24-25. 8. Корольов Б.І. Особливості діяльності викладача в умовах модернізації вищої освіти України. Психолого-педагогічні засади проектування інноваційних технологій викладання у вищій школі: Монографія / За заг. ред. В.П. Андрущенко, В.І. Лугового. К.: Педагогічна думка», 2011. С. 88-105. 9. Кульбашина Я.А. Формування професійно значущих якостей у майбутніх стоматологів – невідкладна складова розвитку професійної компетентності. Вища освіта України. 2013. № 2 (додат. 1). С. 111– 119. 10. Лазоришинець В.В. Подальші шляхи розвитку вищої медичної освіти України / В.В. / Лазоришинець, .В. Банчук, О.П. Волосовець та ін. // Медична освіта. 2010. № 2. С. 8-17. 11. Осійчук М.С. Вплив євроінтеграційних процесів на розвиток вищої медичної освіти. Медична освіта. 2013. № 2. С. 9-13. 12. Субіна О.О. Професійна майстерність та особисті якості викладача у сучасній системі освіти України. Вища освіта України. 2012. № 3 (додат.1). С. 378-386. 13. Сучасні технології навчання [Електронний ресурс] : Буковинський державний медичний університет. – Чернівці, 2012. – Режим доступу : <http://www.bsmtu.edu.ua/uk/edu/208-modern-technologies-of-teaching>. 14.Сучасні завдання вищої медичної освіти та кадрового забезпечення реформування галузі / Т. М. Старча, О. П. Волосовець, І. В. Ключенко [та ін.] // Матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю «Реалізація закону України «Про вищу освіту» у вищій медичній та фармацевтичній освіті України», 22–22 травня 2015 р., м. Тернопіль. — С. 5–7.

УДК 616.314-77

Янішен І.В., Куліш С.А., Масловський О.С., Кричка Н.В.

НОВА БЕЗАКРИЛОВА ПЛАСТМАСА ДЛЯ БАЗИСІВ ЗНІМНИХ ПРОТЕЗІВ

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

Головним недоліком акрилових пластмас, особливо холодної полімеризації, є значна кількість залишкового мономеру в полімеризаті, який не вступив у реакцію полімеризації. Він може викликати токсичну реакцію слизової оболонки ротової порожнини - токсичний стоматит. За своєю хімічною будовою залишковий мономер - метиловий ефір метакрилової кислоти. У високих концентраціях мономер є протоплазматичною отрутою. Його дія на слизову оболонку ротової порожнини вкрай негативна, негативна його дія і на весь організм. Причиною виникнення токсичних стоматитів може бути і вільний мономер, що вивільняється під час старіння пластмаси, тобто під час процесів деполімеризації [1].

Протезний токсичний стоматит залишається досить поширеним ускладненням в ортопедичній стоматології, складаючи за даними різних авторів від